

Caracterizarea personajului Stefan cel Mare din opera Fratii Jderi scrisa de Mihail Sadoveanu-prima parte

Personaj principal, dinamic, multidimensional, istoric si arhetipal.

Modalitati de caracterizare:

â€” caracterizare directa: portretul facut de narator si de alte personaje; autocaracterizare;

â€” caracterizare indirecta: prin propriile actiuni, simtiri si ganduri; prin mediul in care traieste; prin comentariul naratorial.

Domnitorul Moldovei este un personaj sinteza, fiind creat, de multe ori, prin participarea narativa a celorlalte personaje. Aparitia sa episodica este o absenta care se realizeaza in final printr-o prezenta. Simbolizeaza tipul domnitorului cu dragoste de neam si tara, suveran luminat si autoritar.

Voievodul Moldovei este un personaj istoric, ca atare el a fost surprins de Sadoveanu in acte care l-au individualizat ca domnitor, dar si in momente mai putin grave, comune tuturor oamenilor. Se insista mai mult asupra figurii de conducator, care dobandeste aura legendara, insa nici omul nu este neglijat, existand si momente cand personajul este "umanizat".

Se observa maiestria compunerii unui portret-definitie, unde elementul fizionomie contribuie si el la realizarea desenului calificativ, mergandu-se pe linia inaugurata de Grigore Ureche: "Se vorbeste prin sate despre Maria-sa ca-i om nu prea mare de stat, insa groaznic cand isi incrunta spranceana". Desi portretul este sumar, detaliul concret impune, deoarece se sincronizeaza cu psihologia momentului: "Voda Stefan, calcand in al patruzecilea an al varstei avea obrazul ars proaspat de vantul de primavara.

Se purta ras, cu mustata usor caruntita. Avea o puternica strangere a buzelor si o privire verde taioasa. Desi scurt de statura, cei dinaintea sa, opriti in zece pasi pareau ca se uita la el de jos in sus". Insistentia asupra privirii atrage atentia asupra puterii morale, eroul fiind inzestrat cu o mare vointa. Uneori trasatura dominanta iese la suprafata si prin corespondenta cu fizionomia.

Maretia eroului este relevata de cei din jur. Astfel, Nechifor Caliman il vede intr-un tablou alegoric: "Acolo sede Voda ca un cerb frumos cu stea in frunte, iar imprejurul cerbului numai jivine". Energia si gravitatea, barbatia si aparenta salbaticie, precum si monumentalitatea se reflecta cu pregnanta.